NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 2 (VI) № 6. Warszawa. Czerwiec 1924 r.

T R E Ś Ć:

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 16 z dnia 31.VI 1924 r.

67. **1. Naczelnictwo.** Związkowym Kapelanem Harcerskim N. mianuje—Dha Ks. D-ra Jana Mauersbergera, N. mianuje Kierownikiem Wydziału Wychowania Fizycznego G. K. M. — Dha harcm. Henryka Glassa; Kierow. Wydz. Przysp. Wojsk. G.K.M. — dha kpt. T. Kalusińskiego.

68. **2. Zarządy Oddziałów.** Warszawa: N. zatwierdza kooptację członków Z. O.: dha Stanisława Miklaszewskiego, dha Edmunda Zacharzewskiego — jako skarbnika; dhny Reginy Szczawińskiej dha ph. Zygmunta Kazimierza Byczyńskiego — jako zast. sekretarza; dha ph. Tomasza Piskorskiego — jako referenta starszego harcerstwa.

Lwów: N. zatwierdza Z. O. Lwowskiego, wybrany na Zjeździe Oddziału w dniu 25.III—24 r. w składzie: Przewodniczący — dh Dr. Wiktor Hamerski, Wice-Przewodniczący — dh. Prof. Kucharski, Wice-Przewodniczący — dh. Ks. Dr. Gerard Szmyd, Sekretarka — dhna Tyszkowa, Zast. Sekr. — dh. Stanisław Hibl, Skarbnik — dh. Sosnowski, i Zast. Skarbn. — dhna Wicińska, Komendantka Ch. Ż. dhna Eugenja Jaroschówna, Komendant Ch. M. — dh. Stanisław Hibl, Zast. Komendanta Ch. M. — dh. Karol Stojanowski, Kierownik Wydziału Kół Przyjaciół i Propagandy — dh. Prof. Tadeusz Fiedler, Kierownik Wydziału Gosp. Finansowego— dh. Prof. St. Niemczycki, Kierownik Wydziału Obozów i Kolonij — dh. por. St. Sielecki. Członkowie Z. O.: dh. Prof. Cygan, dh. Dr. Gubrynowicz, dhna M. Mudrykówna, dh. Władysław Novak, dh. Prof. Oziębły, dh. Ks. Pokiziak, dh. Prof. Różycki, dh. Kurator St. Sobiński, dhna Szczęścikiewiczówna, dh. Kpt. Zieliński.

N. zwalnia równocześnie dotychczasowy Z. O. Lwowskiego.

Radom: N. zatwierdza Tymczasowy Z. O. Radomskiego w składzie: Przewodniczący — dh. Ks. Władysław Muszalski, Prefekt szkół; Zast. Przewodniczącego dh. Prof. Michał Małuja, Zast. Przewodniczącego dh. Maksymiljan Kołowrocki, Komendant Chorągwi; Sekretarz dh. Bronisław Borowski, urzędnik; Zast. Sekretarza dh. Jan Felter, urzędnik; Skarbniczka dhna Bronisława Dorocińska, Zast. Skarbniczki dhna Józefa Karbownicka; Kierownik Wydziału obozów letnich i referent wyszkolenia wojskowego dh. Por. Bielawski: Kierownik Wydziału Higjeny i Zdrowia dh. Dr. Jan Olewiński, Referent Wychowania Fizycznego dh. Piotr Ciach, nauczyciel gimnazjum; Kapelan Ks. Dr. Bolesław Strzelecki; Kierownik Wydziału Propagandy Prasowej dh. Inż. Stefan Kulesza; Kierownik Wydziału K. P. H. dh. Zdzisław Przyjałkowski; Przedstawiciel Hufców dh. Marjan Kwapisiewicz;

69. **3. Komendy Chorągwi.** a) Kielce N. mianuje Komendantem Ch. Kieleckiej M. dha ph. Edmunda Massalskiego.

b) Łódź N. mianuje Komendantką Chor. Łódzkiej Ż. dhnę ph. Melanję Zaarównę, i Zastępczynią Kom. Chor. dhnę ph. Świderkównę;

N. mianuje Komendantem Chor. Łódzkiej dha ph. Antoniego Olbromskiego; i Zast. Kom. dh. Józefa Janiczka.

c) Lwów: N. mianuje Kom. Ch. Ż. Lwowskiej dh. ph. Eugenję Jaroschównę oraz Kom. Chor. M. dh. ph. Stanisława Hibla, zast. Kom. Ch. M. dha ph. Karola Stojanowskiego.

d) Radom 1. N. przekształca Okręgi Radomskie Ż. i M. na Chorągwie Radomskie Ż. i M.

2. N. mianuje Komendantką Ch. Radomskiej Z. Dhnę ph. Kołodziejową.

3. N. mianuje Komendantem Ch. Radomskiej M. Dh. ph. Maksymiljana Kołowrockiego.

e) Poznań 1. N. Zatwierdza skład Kom. Ch. Poznańskiej Ż: Komendantka Chor. dh. ph. Bożena Tucholska; Przyboczna dh. Urszula Wrocz-

kiewiczówna; Komendantka Hufca Poznańskiego ph. Władysława Keniżanka; Referentka Prowincji dh. ph. Wiesława Szafranówna. Referentka obozów i kolonij dh. ph. Anna Gontarska; Referentka Pracy Społ. dh. przod. Helena Smoluchowska.

2. N. zatwierdza skład Kom. Ch. Poznańskiej M.: Komendant Ch. dh. ph. Mieczysław Wasilewski; Zast. Kom. Chor. dh. Wiesław Krakowiecki; Przyboczny i Kier. I Działu Ogólnego dh. Mieczysław Skarbowski, Komendant I Hufca Poznań dh. ph. Henryk Śniegocki; Kier. Działu Gospodarczego dh. przod. Wicenty Gordon; Kierownik Działu Personalnego ph. Jan Poplewski.

N. zwalnia dotychczasowy skład Kom. Chor. Pozn. Ż. i M.:

70. **4. Starszyzna.** Podharcmistrzynie: dhna Przod. Seweryna Chełchowska z Ch. Brzeskiej, dhn. Przod. Zofja Naramowska z Ch. Lubelskiej i dhna przod. Bożena Tucholska z Ch. Poznańskiej.

Podharcmistrze: Aleksander Kwaśniak z Chor. Wileńskiej, dh. przod. Władysław Czapliński z G. K. M.

Przod. Jan Marżysz, przod. Roman Truszczyński z Chor. Toruńskiej, przod. Walerjan Jeremi Śliwiński z Ch. Łódzkiej, przod. Teofil Jenicki z Ch. Włocławskiej, przod. Zygmunt Puławski z Ch. Lubelskiej, przod. Władysław Szczygieł z Chorągwi Krakowskiej, przodownicy: Stefan Osiecki, Zygmunt Kraczkiewicz, Aleksander Kamiński, Władysław Ludwig, Marjan Łowiński, Henryk Stomatello, Edward Mikulski, Stanisław Rekłajtis, Franciszek Szumowski, Józef Sosnowski, Juljan Tyszka i Witold Wierzbowski z Ch. Warszawskiej; przod. Józef Opacki, dh. Otton Jiruski i przod. Tadeusz Mul z Ch. Lwowskiej.

Przodownicy: dh. Kazimierz Wojtczak z G. K. M. dh. Aleksander Poliszewski z Ch. Sosnowieckiej, dh. Kazimierz Rosewski, dh. Marja Stanisław Michalski i dh. Józef Zawadzki z Ch. Warsz.

Tadeusz Bargielski, Wacław Błażewski, Witold Bublewski, Bronisław Myśliński, Józef Nowak, Aleksander Opalańczuk, Wacław Prochman, Stanisław Przychodzień, Witold Sosnowski, Stefan Zbigniew Szyszkowski, Leszek Więckowski — z Ch. Warszawskiej; Karol Dobiński; Franciszek Kordyla, Józef Makowski z Ch. Włocławskiej; Jan Kowalski, Czesław Rębowski — z Ch. Łódzkiej; Jerzy Morawicki, Antoni Zaruk, — z Ch. Lwowskiej.

71. **5. Członkowie czynni.** N. mianuje członkiem czynnym Z. H. P. druha Tadeusza Kamieńskiego z Chor. Warsz

72. **6. Cofnięcie stopni instruktorskich — zwolnienie z Z. H. P.** N. cofa dhnie ph. Jadwidze Igielskiej z Ch. Krakowskiej na własną prośbę stopień ph. i zwalnia ją z Z. H. P.

N. cofa na wniosek K. Ch. Krak. stopień podharcmistrza dh. Marjanowi Szyszko-Bohuszowi, przodownika dh. Kazimierzowi Parafińskiemu i Ludwikowi Kajzerowi.

73. **7. Urlopy.** N. udziela na własną prośbę urlopu rocznego od 5. IV. 24. do 5. IV. 25. r. dh. ph. Antoniemu Krauzemu z Ch. Poznańskiej.

74. **8. Koła Przyjaciół Harcerstwa.** N. przyjmuje do Z. H. P. 1. *K. P. H. w Strzemieszycach* przy 6-ej żeńskiej i 4-ej męskiej druż. harc. Przewodniczący Koła — dh. Feliks Ziemiański, Naczeln. Depot. Strzemieszyce; Sekretarka — dhna Halina Nowacka; adres Koła: st: Strzemieszyce Dyrekcji Radomskiej dh. Władysław Krzyżanowski — Wiceprzewodniczący Koła. 2. K. P. H. przy *20 Męskiej D. H. im. Andrzeja Małkowskiego w Warszawie* —Przewodniczący Koła—Dh. Trzetrzewiński; Sekretarz — dh. ph. Bolesław Polkowski adres Koła — Pl. Trzech Krzyży 8. 3. *K. P. H. przy 7 Męskiej D. H. im. Kniaziewicza w Warszawie*, Przewodniczący Koła dh. Dyr. Zygmunt Niklewski; Sekretarz — dh. Adam Stypiński (adres Koła—Złota 58), 4. *K. P. H. przy Z. O. Lubelskiego*, Przewodniczący Koła Dh. Stefan Wolski (adres Koła — Urząd. Wojewódzki w Lublinie, Niecała 14). 5. *K. P. H. w Grodźcu pod Będzinem*, Przewodniczący Koła Dh. Dr. Stanisław Karsz, Sekretarka — dhna Janina Biskupska. 6. K. P. H. w Wąchocku, Przewodniczący Koła dh. Hipolit Bułat, Sekretarz — dh. Eugenjusz Satustowicz.

75. **9. Koła Starszego Harcerstwa.** N. Przyjmuje do Z. H. P. Akademickie Koło Starszego Harcerstwa w Lwowie, przewodniczący Koła dh. ph. Wiktor Danielewicz.

76. **10. Przysposobienie wojskowe na kursach instruktorskich.** Na podstawie poruzumienia z M. S. Wojsk. zostało przysposobienie wojskowe z programów harcerskich kursów instruktorskich w r. b. skreślone. Kursy instruktorskie, korzystające w r. b. z pomocy wojskowej, winny liczyć w składzie swoich uczestników przynajmniej 30% harcerzy, którzy już ukończyli kurs przysposobienia wojskowego, organizowany przez władze wojskowe.

77. **11. Ulgi dla absolwentów obozów letnich przysp. wojsk.** Wobec tego, że ustawowe przyznanie ulg dla członków stowarzyszeń, którzy nabyli stopnie przysposobienia wojskowego nie jest dotychczas ustalone Oddz. III. Szt. Gen., pragnąc chociaż w części przyjść z pomocą poborowym powołanego rocznika 1902, wystosowało do wszystkich D. O. K. rozkaz przyznawania absolwentom obozów letnich w ramach obowiązujacych przepisów, o ile wykażą większe zdolności i na to zasługują, pierwszeństwa do szkół podofic., przyspieszenia awansów i udzielania dłuższych urlopów. Ponadto dowódcy pułków otrzymali rozkaz, aby się specjalnie zaopiekowali i wyróżniali tych rekrutów, którzy przed obowiązkową służbą wojskową uzyskali stopnie przysposobienia wojskowego.

78. **12. Zmiany terytorjalne.** Powiaty Cieszyński i Bielski wyłącza się z obszaru Chorągwi Krakowskiej M. i przyłącza do Chor. Katowickiej M.

79. **13. Regulamin Odznak i umundurowania.** Wkrótce wyjdzie z druku częściowo zmieniony Regulamin Odznak i Umundurowania obowiązujący w Z. H. P.

80. **14. Kwalifikacja obozów z r. 1923.** Komendy Chor. Męskich nadeszlą dodatkowe propozycje co do zakwalifikowawia tych obozów z lata 1923, których kwalifikacji swoich raportach powakacyjnych dotychczas nie uwzględniły.

81. **15. Sprostowanie rozkazów.** 1. W rozkazie Naczelnictwa Z. H. P. L. 11 z dn. 25.III—24 roku

„Wiad. Urz." str. 32a podano nazwisko dh. Dr. T. Strumiłły, jako Komendanta Kursu Instruktorskiego Chorągwi Krakowskiej. Komendantem Kursu był dh. phm. Michał Affanasowicz. Nazwę kursu Instruktorskiego przyznano tylko grupie uczestników, dopuszczonych do próby instruktorskiej.

1. W rozkazie Naczelnictwa Z. H. P. L. 9. Z dnia 15.III—24. „W. U." str. 28. punkt „Komisja Organizacyjna Muzeum Harcerskiego" otrzymuje zmienione brzmienie: N. zwalnia z dniem 5.III—24, na własną prośbę z obowiązków Kierownika Kom. Org. Muz. Z. H. P. Dha ph. Ignacego Wołkowicza i powołuje na to stanowisko dh. ph. St. Łopateckiego.

Wice-Przewodniczący Z.H.P. (—) *St. Sedlaczek.*

Sekretarz Generalny (—) *I. Wołkowicz.*

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 17 z dnia 1 czerwca 1924 roku.

82. A. ZMIANY W OGÓLNYM REGULAMINIE WEWNĘTRZNYM Z. H. P.

Na podstawie uchwały Naczelnej Rady Harcerskiej (XVIII Zjazd w dn. 24.IV 1924 w Lublinie) w *Ogólnym Regulaminie Wewnętrznym* Z. H. P. (Rozkaz N. Z. H. P. L. 29 z dn. 25.VI 1290 roku w zbiorze „Okólniki i Rozkazy Naczelnictwa Z. H. P. V") w części *„A. I. Członkowie Czynni"* wprowadza się następujące zmiany:

1. Punkt 14 druku należy skreślić. 2. Punkt 15 druku otrzymuje brzmienie: *„Szczegółowe przepisy, dotyczące wymagań i prób instruktorskich, ustala i ogłasza Naczelnictwo".* 3. Punkt 16 otrzymuje brzmienie: *„Naczelnictwo może przyznawać prawa członków czynnych osobom przestrzegającym prawa harcerskiego na zasadzie oceny ich pracy bez mianowania ich instruktorami (instruktorkami).* 4. Wobec tego „Uwaga" do tego punktu, dodana na mocy uchwały VIII Zjadu N. R. H. z dn. 31.X 1920 roku. (Okóln. i Rozk. N. Z. H. P. № VIII rok 1920) odpada.

83. B. STOPNIE I PRÓBY STARSZYZNY HARCERSKIEJ MĘSKIEJ.

I. Przodownik. 1. *Warunki osobiste*: Student, młody pracownik handlowy czy biurowy, rzemieślnik, rolnik, pracownik fabryczny, w ostateczności uczeń dwóch najwyższych klas szkoły średniej. Wiek: conajmniej lat 18.

2. *Służba*: Dobry przyboczny, zastępca drużynowego, mogący prowadzić w razie potrzeby drużynę przy współpracy opiekuna.

3. *Cechy charakterystyczne stopnia*: Ruchliwość, wyrobienie techniczne, bliski związek z młodzieżą, ułatwiony świeżą pamięcią własnych przeżyć z okresu, w którym są wychowankowie.

4. *Droga* wyrobienia się na przodownika: a) dwa lata służby w drużynie, z tego pół roku na stanowisku wychowawczem (zastępowy, przyboczny drużynowy), b) Kurs obozowania (krótki praktyczny), c) Prowadzenie obozu stałego conajmniej 14 dniowego dla 2 zastępów, pod kierunkiem starszego instruktora lub opiekuna, d) Wycieczka lub obóz wędrowny zastępu (6-8 chłopców), conajmniej 7 dniowy. Stopień pierwszy przysposobienia wojskowego lub przebyta służba wojskowa lub w wyjątkowych wypadkach inna praca dla dobra państwa według uznania Naczelnictwa, f) *Próba* (najlepiej w obozie starszyzny Chorągwi) w zakresie propramu próby, zwłaszcza przez praktykę w czasie trwania obozu oraz przez rozmowy z członkami komisji próby, przez wspólne gawędy; gawęda: opracowanie, prowadzenie), h) Praca po ukończeniu obozu, n.p. program obozu stałego lub wędrownego 14-dniowego zastępu, program drużyny na 1 rok.

5. *Program próby przodownika.* I. Ogólne przygotowania obywatelskie: Wiadomości o Polsce (program szczegółowy zostanie ogłoszony później Bujak, Pazdro, Pruchnicki, Sobiński - Polska współczesna Lwów 1923) II. Technika: a) (Wilczęta, Młodzik, Wywiadowca, Ćwik). Komisja próby w dziale techniki uwzględniać będzie zwłaszcza ćwiczenia odp. typowi drużyny, b) Musztra w zakresie regulaminu N. Z. H. P. oraz prowadzenie drużyny na większych zbiórkach, c) Technika życia organizacyjnego; prowadzenie zebrania kilkunastu osób (porządek obrad, protokół), d) Sprawności: A) (wszystkie obowiązują): gimnastyk, miłośnik gier, krajoznawca, strzelec, biuralista. B) (obowiązuje jedna z każdej grupy): 1) żeglarz, jeździec, kolarz, sygnalista, telegrafista, lotnik, szofer, 2) dowolna sprawność przyrodnicza lub tropiciel, 3) jakaś jedna sprawność artystyczna, lub umiejętność ciekawego opowiadania, albo inna umiejętność przydatna w życiu towarzyskiem, według uznania komisji. III. Teorja Harcerstwa. Znajomość dokładna podręczników i książek: Szkoła Harcerza, Harce młodzieży polskiej, Gawędy z drużynowym, System zastępowy, Zasady wychowania fizycznego (Piaseckiego) IV. Historja Harcerstwa — najważniejsze wiadomości z historji skautingu—życiorys Baden - Powella. (Kalendarz Harcerski 1924); kalendarzyk harcerski historyczny (tamże). V. Organizacja. Statut, ogólny regulamin wewnętrzny: (całość ogólnie, A. I; C. całe szczegółowo): Instrukcja o raportach, (orjentowania się w niej), Regulamin obozu (Harcerstwo t. I). Instrukcja skarbowa.

II Podharcmistrz. 1. *Warunki osobiste.* Człowiek osiadły; pożądane, niemal niezbędne własne stanowisko w społeczeństwie; nauczyciel, ksiądz; ustalony w zawodzie pracownik handlowy, czy biurowy, samodzielny rzemieślnik, rolnik, pracownik fabryczny; w ostateczności (ostateczność ze względu na przejściowość zamieszkania w danem środowisku) — student. Obywatel przygotowany do obrony kraju — przebyta służba wojskowa w zakresie podofic. lub oficera, pożądany: drugi stopień przysposobienia wojskowego. Wiek: conajmniej lat 21. 2. *Służba:* Drużynowy samodzielny, orjentujący się dokładnie w celach i metodach wychowawczych harcerskich, umiejący świadomie stosować środki harcerstwa. 3. *Charakterystyka stopnia:* Doświadczenie życiowe (choćby ograniczone na razie wobec młodego wieku) i pewne doświadczenie wychowawcze; możność zapewnienia drużynie podstaw ciągłości pracy

przez dowiedzioną wytrwałość i umiejętność pracy planowej oraz umiejętność organizowania współdziałania społeczeństwa starszego z młodzieżą. Opanowanie techniki skautowej jest wymagane, nie jest ono jednak warunkiem wystarczającym.

4. *Droga wyrobienia się na podharcmistrza* a) 1. Dla przodowników: dwa lata służby przodownika, z tego conajmniej rok na stanowisku wychowawczem (drużynowy, przyboczny, zastępowy;) 2. Dla osób starszych, wchodzących do starszyzny: rok opiekuństwa, pracy w hufcu, władzach naczelnych, w Z. O. w działach wychowawczych. b) Kurs Związkowy. Kurs składa się 1) z kursu korespondencyjnego lub zastępującego go wyjątkowo przygotowania osobistego, stwierdzonego próbą przedobozową oraz 2) z obozu związkowego lub równorzędnego (równorzędny — prowadzony przez osobę, która ukończyła kurs związkowy i otrzymała pełnomocnictwo od Naczelnictwa do prowadzenia kursu dla podharcmistrzów). c) Próba podharcmistrza, najlepiej w obozie związkowym 1) z działów wymienionych w programie 2) gawęda 3) prowadzenie ćwiczenia z działu specjalności. d) Półroczna służba drużynowego lub inna uznana przez G. K. za równoważną.

5. *Program próby podharcmistrza.* I. Ogólne przygotowanie obywatelskie (program szczegółowy zostanie ogłoszony później). II Technika: 1) jak przodownik II a, b, c, d, — nadto sprawność obozownika. 2) Wymagania na stopień Harcerza Rzeczypospolitej włączono do programu podharcmistrza. 3) jedna specjalność dowolnie obrana i doprowadzona do opanowania, dającego możność samodzielnego instruowania. Specjalnością tą może być odpowiednia, uznana przez Komisję próby, specjalność zawodowa, (lekarz, technik, buchalter). III. Teorja Harcerstwa; a) jak przodownik — przy próbie wymaga się krytycznego ujmowania zagadnień podstawowych harcerstwa b) najważniejsze wiadomości z pedagogiki — do czasu wydania odpowiednich podręczników („Szkoła Harcmistrza") — zastępczo: „Wskazówki dla harcmistrzów" w „Harcmistrzu"; W. James, Pogadanki psychologiczne; Dr. T. Jaroszyński, Higjena wychowawcza str. 13—44 c) znajomość zasad oraz charakterystycznych metod i szczegółów organizacyj skautowych Anglji, Ameryki, Francji, a także zasad organizacyj międzynarodowych, stosunków skautowych. IV. Historja Harcerstwa: a) Geneza skautingu i harcerstwa, b) najważniejsze książki i artykuły (Małkowski,- Jak Skauci pracują; Bouffał,- Indjanizm w wychowaniu). V. Organizacja harcerstwa: a) dokładna znajomość Statutu Związku, Ogólnego Regulaminu Wewnętrznego, statutu Oddziału, regulaminu i przepisów dotyczących pracy drużyny. b) ogólna znajomość i orjentowanie się w całokształcie ustaw harcerskich, c) znajomość stale obowiązujących przepisów i rozkazów. VI. Praca samodzielna z jednego z powyższych działów; (lub tłumaczenie z obcego języka z uwagami krytycznemi) wybiera kandydat. O przyjęciu i dostateczności pracy decyduje komisja próby.

III Harcmistrz. 1. Harcerz Rzeczypospolitej na samodzielnem stanowisku w społeczeństwie, lub ustalony w zawodzie i zaawansowany w życiu społecznem; dający całem swojem życiem przykład wysiłku w dążeniu do urzeczywistnienia Prawa, wypróbowany w lojalności wobec Związku i jego władz, samodzielnie myślący, obejmujący całokształt zagadnień harcerskich, twórczy i wytrwały pracownik harcerski, mający obraną specjalność harcerską i widoczny w niej dorobek. W zasadzie pracownik na samodzielnem i odpowiedzialnem stanowisku organizacyjnem. 2. *Charakteryzować go winno*: doświadczenie życiowe, uzupełnione przemyśleniem i pogłębieniem poglądu na świat; panowanie nad sobą i samowiedne kierowanie swoim rozwojem, wyrozumiałość, ale nie słabość wobec wad bliźnich; kultura wychowawcza oparta o doświadczenie i lekturę; pełna świadomość celów, zasad i metod skautingu i harcerstwa, praca nad ich pogłębieniem, wydoskonaleniem i rozpowszechnieniem. 3. *Wymagania przy mianowaniu:* a) Studja pedagogiczne, lub kurs teoretyczny i praktyczny przy Instytucie Pedagogicznym, kurs wychowania fizycznego, lub praca pisana z dziedziny wychowania. b) Dowód kultury wychowawczej przez dłuższą owocną pracę na samodzielnem wyższem stanowisku organizacyjnem (n. p. Komend. Chorągwi), przez prowadzenie kursu instruktorskiego. c) Samodzielna praca pisana z jednego z działów wiadomości instruktorskich (Technika, Teorja Harcerstwa, Historja Harcerstwa, Organizacja Harcerstwa) lub jako sprawozdanie z pracy organizacyjnej lub wychowawczej przez siebie prowadzonej. d) Znajomość dokładna zasad i metod pracy najważniejszych organizacyj skautowych innych narodów, oraz stosunków międzynarodowych skautowych. Uwaga: W razie szczególnie pomyślnego zadośćuczynienia wymaganiom punktów b i c — niespełnienie warunków punktu a — może nie stanowić przeszkody w mianowaniu harcmistrzem, a punkt d może być ograniczony do jednej organizacji zagranicznej. e) conajmniej 5 lat podharcmistrzostwa czynnego.

IV. Przepisy przejściowe. 1. Do 1.IX 1926 roku Naczelnictwo będzie mogło dokonywać mianowań przodowników, bez wykazania się kandydatów formalnem świadectwem przysp. wojskowego, lub dowodem służby wojskowej, o ile niemożność osiągnięcia świadectwa zostanie dostatecznie umotywowana, a kandydat wykaże częściowe przynajmniej przygotowanie do obrony państwa. W tym samym terminie wszyscy obecni przodownicy i podharcmistrze uzupełnią swoje braki w tej dziedzinie. Szczegóły ustali Naczelnik G. K. M.

2. Harcerze, którzy mają wyznaczoną dodatkową próbę według dawniejszych przepisów, winni ją złożyć do dnia 1.I 1925 roku. Po tym terminie próby nieskończone zostaną unieważnione, — kandydat będzie musiał odbyć całkowitą próbę według programów powyżej ogłoszonych.

C. PRZEPROWADZANIE PRÓB INSTRUKTORSKICH.

1. Osoba pragnąca odbyć próbę przesyła do przełożonej komendy (G. K. M., K. CH.) zgłoszenie, załączając: wykaz służby na przepisowym formularzu, z dwiema fotografjami, z podpisanem przez siebie oświadczeniem instruktorskiem.

2. Komendant Chorągwi (dla przydzielonych do G. K. M. przełożony kierownik wydziału) decy-

duje o dopuszczeniu do próby, zaopatruje wykaz służby swoją szczegółową opinją o kandydacie, a z chwilą zgłoszenia się dostatecznej ilości kandydatów stara się w G. K. M. lub u przewodniczącego podkomisji próby o wyznaczenie terminu próby.

3. Komendant Chorągwi może przelać swe prawa odnośnie dopuszczania do próby na Komendanta obozu instruktorskiego Chorągwi.

4. Orzeczenia podkomisji mogą być tylko takie jak podano pod 8.

5. Podkomisja, przeprowadzająca próbę może uchwałą jednomyślną zwolnić kandydata od tych części próby, w których na zasadzie wiarogodnych oczywistych danych, kandydat spełnia warunki próby. Temi danemi być mogą: obserwacja kandydata w obozie starszyzny, samodzielna praca w danym dziale, stwierdzone przez dwuch conajmniej członków podkomisji, pomyślne wyniki pracy kandydata z drużyną w danym dziale.

W wykazie szczegółowym próby, winno być wyraźnie zaznaczone, na jakiej podstawie zwolnienie od próby częściowej nastąpiło.

6. Od uznania podkomisji zależy uznanie próby za częściowo odbytą pomyślnie i wyznaczenie najwcześniejszego terminu próby dodatkowej.

Przy próbie dodatkowej, w skład podkomisji musi wchodzić przynajmniej jeden członek podkomisji, która próbę dodatkową wyznaczyła. W razie nie odbycia próby dodatkowej w wyznaczonym terminie — cała próba automatycznie zostaje unieważniona.

7. Kandydaci, którzy od próby odstępują lub nie kończą próby, otrzymują ocenę I c. (patrz niżej punkt 8).

8. *Protokół próby* (oddzielny dla prób na poszczególne stopnie, w tytule powinno być zaznaczone: 1) jakiego stopnia próba, 2) gdzie i kiedy przeprowadzono próbę).

„Na podstawie (rozkazu Komendanta Chorągwi ....; Komendanta obozu starszyzny...........) do próby.......... zostali dopuszczeni: (imiona i nazwiska dopuszczonych”).

„Podkomisja próby mianowana przez Naczelnika G. K. M. rozkazem z dn........... l.......... w składzie .... po przeprowadzeniu I) próby według załączonego wykazu szczegółowego uznaje: a) druhowie: (imię i nazwisko) z (miejscowość służby i Chorągiew) .... odbyli próbę pomyślnie, b) druh.......... (jak wyżej, dla każdego druha oddzielnie) odbył próbę z wynikiem pomyślnym z wyjątkiem.......... Dodatkową próbę w zakresie.......... (szczegółowo wyliczyć w terminologji „Programu Prób”) winien odbyć w terminie .... (najdłuższy termin dopuszczalny pół roku); c) druh.......... (jak wyżej, dla każdego oddzielnie) odbył próbę niepomyślnie. Do próby może być dopuszczony powtórnie najwcześniej po upływie jednego roku. II) próby dodatkowej wyznaczonej przez podkomisję z dn.......... w składzie .... w zakresie.......... uznaje, że a) druh.......... odbył próbę.......... z wynikiem pomyślnym; b) druh.......... odbył próbę z wynikiem niepomyślnym. Do próby może być dopuszczony powtórnie najwcześniej po upływie jednego roku”.

Podpisy: przewodniczącego i wszystkich członków podkomisji.

Miejscowość, data.

9. W wykazie służby odbywającego próbę, wpisuje się orzeczenie na podstawie protokółu próby dosłownie, jak w protokóle. Orzeczenie w wykazie służby podpisuje przewodniczący podkomisji.

10. *Wykaz szczegółowy ocen* przy próbie starszyzny powinien zawierać dla każdego poddającego się próbie oddzielnie, najlepiej w przygotowanych z góry rubrykach: 1) liczba porządkowa, 2) imię i nazwisko, 3) poszczególne części próby w osobnych rubrykach (tematy wymienić) ocena: dobrze — dostatecznie — niedostatecznie, 4) charakterystyka ogólna kandydata, 5) orzeczenie ostateczne jako wynik próby.

Podpisują wykaz wszyscy członkowie podkomisji z zaznaczeniem, kto w jakim dziale próbę przeprowadzał.

11. Protokół próby sporządza się wraz z wykazem szczegółowym ocen w dwu równobrzmiących oryginałach, jeden przesyła przewodniczący podkomisji wraz z raportem z przeprowadzenia próby do G. K. M., drugi z wykazami służby kandydata do komendy, na której terenie próba była organizowana. Komenda odsyła wykazy kandydatów z innych komend do tych komend.

D. MIANOWANIA.

1. Po zasięgnięciu zdania Honorowej Rady Starszyzny (3—5 osób przy Komendzie Chorągwi, powołanych przez Komendanta) Komendant Chorągwi przez Zarząd Oddziału, który daje swoją opinję o kandydacie, stawia wniosek do Naczelnika G. K. M. o mianowanie. Wniosek rozpatruje Komisja Osobowa G.K. M., poczem Naczelnik G. K. M. referuje go Naczelnictwu, także w tym wypadku, gdy opinja Komisji Osobowej wypada ujemnie.

2. Wnioski w sprawie mianowań harcmistrzów rozsyła G. K. do wszystkich harcmistrzów i harcmistrzyń celem zasięgnięcia ich zdania o kandydacie.

3. W sprawie mianowań instruktorów przydzielonych do G. K. M. wnioski do Naczelnika G. K. stawiają Kierownicy Wydziałów G. K., opinjuje zebranie kierowników wydziałów.

4. Listy mianowanych ogłaszane są w czasopiśmie oficjalnem Naczelnictwa; mianowanym przesyła się legitymacje instruktorskie za opłatą.

5. Mianowani przodownicy są obowiązani przy pierwszej sposobności przedstawić się Naczelnikowi G. K., podharcmistrze i harcmistrze — Przewodniczącemu Z. H. P. lub jego urzędującemu zastępcy i Naczelnikowi G. K., wszyscy przełożonemu Przewodniczącemu Oddziału i Komendantowi Chorągwi.

6. Służbę starszyzny zalicza się od daty rozkazu w którym nastąpiło ogłoszenie mianowania.

E. ZWIĄZKOWA KOMISJA PRÓB STARSZYZNY.

1. Związkową Komisję Prób Starszyzny mianuje Naczelnictwo na wniosek Naczelnika G. K. z pośród starszyzny całego Związku. Naczelnik opiera się na wnioskach Komendantów Chorągwi, zaopinjowanych przez Zarządy Oddziałów.

2. Przewodniczącym Komisji jest Naczelnik G. K., stałego Zastępcę przewodniczącego mianuje Naczelnictwo na wniosek Naczelnika G. K. M.

3. W celu przeprowadzenia próby Naczelnik wyznacza podkomisję conajmniej w składzie 3-ch członków Komisji Związkowej. Podkomisji przewodniczy Naczelnik lub każdorazowo wyznaczany przez niego z grona komisji, przewodniczący podkomisji.

4. Przewodniczący podkomisji jest odpowiewiedzialny za a) stwierdzenie spełnienia przez kandydata warunków dopuszczenia do próby, b) przeprowadzenia próby zgodnie z programem, c) dopełnienie wszelkich formalności, jak sporządzenie protokółu, wykazu szczegółowego.

5. Przewodniczący podkomisji ma prawo uzupełnić skład podkomisji przez powołanie do współpracy członków Z. H. P., lub osób fachowych z poza Z. H. P.

6. Członkowie Związkowej Komisji mogą przeprowadzać próbę w poszczególnych punktach pojedyńczo, kooptowani członkowie podkomisji tylko w obecności kogoś z członków komisji.

7. Próbę podharcmistrza przeprowadza podkomisja, w skład której wchodzą jako członkowie nie kooptowani podharcmistrze, próbę harcmistrza — harcmistrze.

F. KOMISJA OSOBOWA GŁÓWNEJ KWATERY MĘSKIEJ.

1. Komisję Osobową G. K. M. mianuje Naczelnictwo na wniosek Naczelnika G. K. M. z pośród grona starszyzny i członków współdziałających, mieszkających w Warszawie.

2. Przewodniczącym jest Naczelnik G. K. M., lub mianowany przez niego stały zastępca; kierownik wydziału osobowego G. K. M. wchodzi w skład Komisji z urzędu.

3. Zebrania odbywają się w miarę potrzeby. Zebranie jest prawomocne przy obecności conajmniej trzech członków, w tem przewodniczącego.

4. Nieusprawiedliwiona nieobecność na dwóch z rzędu zebraniach powoduje automatyczne zwolnienie z obowiązków członka Komisji.

5. Komisja Osobowa opinjuje: a) kandydatury na członków starszyzny harcerskiej, motywując w protokule ewentualną opinję negatywną, b) wnioski i prośby o cofnięcie nominacji i ewentualne zwolnienie z Z. H. P., c) wnioski w sprawie odznaczeń honorowych, d) w innych sprawach przekazanych przez Naczelnika G. K. M. lub na wniosek Kierownika Wydziału Osobowego.

G. POSTANOWIENIE OGÓLNE.

Wszelkie poprzednie przepisy, dotyczące starszyzny harcerskiej męskiej, niezgodne z tym rozkazem — przestają obowiązywać.

Wice-Przewodniczący Z. H. P. (—) *St. Sedlaczek.*

Sekretarz Generalny. Z. H. P. (—) *Ignacy Wołkowicz.*

Naczelnik G. K. M. (—) *Adolf Heidrich.*

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 18 z dnia 2 czerwca 1924 roku.

WYKAZY INSTRUKTORÓW I INSTRUKTOREK, ORAZ LEGITYMACJE INSTRUKTORSKIE.

1. Wykazy instruktorów i instruktorek Z. H. P. oraz kandydatów (przodown., podharcm., harcmistrz.), opiera się na obowiązku corocznego odnawiania legitymacyj instruktorskich.

2. Legitymacje wystawia Wydział Osobowy G. K., podpisuje Naczeln. G. K., Przewodniczący Oddziału i Komendant Chorągwi, do której instruktor (instruktorka) jest przydzielony; instruktorom, pracującym w Naczelnictwie podpisuje legitymacje Przewodniczący Z. H. P. lub zastępca, Naczeln. G.K. i Kierown. wydziału osobowego G. K. Legitymacja jest ważna po wypełnieniu wszystkich rubryk i opieczętowaniu fotografji.

3. Wszyscy instruktorzy i instruktorki oraz przodown. obowiązani są do przesyłania między 1 grudnia, a 1 stycznia każdego roku do Głównej Kwatery legitymacyj celem wymiany ich na ważne na dany rok kalendarzowy. Przy przeniesieniu się do innej Chorągwi lub zmianie służby należy legitymację wymienić.

4. Wraz z legitymacją starą należy przesłać składkę roczną (2 zł.). Opłatę według punktu 9, oraz raport następującej treści:

„Zgłaszam swój udział w czynnej pracy harcerskiej w roku.........na terenie Chorągwi....................
jako.....................(podać dokładny przydział i służbę.)
Składkę instruktorską w sumie 2 zł., oraz opłatę za legitymację przy niniejszym załączam — przesłałem na konto P.K.O. 1550 w dniu....................
Miejscowość, data, podpis”.

Instruktor, który nie opłacił składki za dany rok, niema prawa otrzymania legitymacji.

O ile fotografja na starej legitymacji jest zniszczona należy przysłać nową fotografję. Kandydaci przedstawieni do próby starszyzny powinni do wykazu służby dołączać dwie fotografje (1 do wykazu i 1 do legitymacji).

5. Instruktorzy urlopowani nie są zwolnieni od zgłaszania legitymacyj do przedłużenia terminu ich ważności i od opłaty składki. Wraz z legitymacją i składką roczną obowiązani są do nadesłania w wyżej wyznaczonym terminie — następujących danych:

a) Chorągiew, do której ma przydział (ewentualnie, o ile jest to niewiadome należy podać Chorągiew, na terenie której poprzednio brał udział w czynnej pracy,

b) ostatni przydział (służba, jaką pełnił, oraz miejscowość, w której pracował),

c) przez kogo udzielony urlop i na jak długo: (podać daty).

UWAGA: Przypomina się, że stosownie do Og. Reg. Wewn. A. I par. 9 urlopów mają prawo udzielać: do 3 miesięcy władza bezpośrednio przełożona, do 6 miesięcy Komenda Chorągwi, dłuższych (wyjątkowo) — Naczelnictwo Z. H. P.

6. Po ukończeniu rejestracji do 15 stycznia każdego roku, G. K. przesyłają Komendom lub dru-

kują w Wiadomościach Urzędowych na luty, wykaz imienny instruktorów pracujących na terenie danej komendy, a zarejestrowanych w G. K. — oraz przesyłają legitymacje na dany rok.

7. Nie nadesłanie w oznaczonym czasie do G. K. legitymacyj instruktorskich, traktowane będzie jako niezgłoszenie się do pracy na dany rok i tem samem może spowodować pozbawienie praw starszyzny (udział w Zjeździe Walnym, udział w głosowaniu opinjowawczem przy ustalaniu kandydatur komendant Chorągwi), na dany rok, urlop karny lub nawet cofnięcie nominacji.

8. W razie zagubienia legitymacyj należy bezzwłocznie zawiadomić o tem G. K. celem unieważnienia zgubionej oraz wystawienia nowej.

9. Za wystawienie lub wymianę legitymacyj pobiera się opłatę w wysokości 1 złotego do końca 1924 r.; od 1.I 1925 r. opłata ta wynosić będzie 2 złote, (na koszty druku w organie oficjalnym N.).

Wice-Przewodniczący Z. H. P. (—) *St. Sedlaczek.*

Naczelniczka G. K. Ż. (—) *Helena Sakowiczówna.*

Naczelnik G. K. M (—) *A. Heidrich.*

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 19 z dnia 2. VI 1924 r.

N. podaje do wiadomości skład osobowy Naczelnych Władz Harcerskich po IV Zjeździe Walnym.

95. **Naczelna Rada Harcerska.** *Członkowie z wyboru:* Dhny i Dhowie: Jadwiga Ackermanówna, Dr. Stanisław Ciechanowski, Mieczysław Chmielewski, Kurator Bernard Chrzanowski, Stanisława Czajkowska, Bohdan Domosławski, Henryk Glass, Gen. Józef Haller, Adolf Heidrich, Sędzia Tadeusz Kamieński, Olga Małkowska, Tadeusz Maresz, Władysława Martynowiczówna, Wacław Niklewicz, Gen. Aleksander Osiński, Wanda Prażmowska, Por. Józef Ratajczak, Helena Sakowiczówna, Stanisław Sedlaczek, Naczelny Inspektor Harcerstwa w Min. W. R. i O. P., Dr. Tadeusz Strumiłło, Ks. Fabjan Szczerbicki, Kapt. Ignacy Wądołkowski, Marja Wocalewska, — Naczelna Inspektorka Har. Min. W. R. i O. P. Zofja Wocalewska, Ignacy Wołkowicz, *Członkowie z urzędu:* Przewodniczący Z.O. Białostockiego—Kurator Ignacy Pytlakowski Z. O. Brzeskiego— Pułk. Wacław Bieńkiewicz. Tymcz. Z. O. Kieleckiego. Pułkownik Jerzy Łuczyński, Z. O. Krakowskiego—Min. Maciej Biesiadecki. Z. O. Lubelskiego Prof. Władysław Łukasiewicz, Z. O. Lwowskiego—Dr. Wiktor Hamerski, Z. O. Łódzkiego—Dh. Wojewoda Marjan Rembowski, Z. O. Łuckiego — Dh. Dr. Franciszek Miłaszewski, Tymcz. Z. O. Płockiego—Dh. Prezes Tadeusz Sułowski, Z. O. Poznańskiego—Dh. Roman Hr. Bniński. Tymcz. Z. O. Radomskiego Dh. Ks. Władysław Muszalski, Tymcz. Z. O. Śląskiego—Vacat, Z. O. Sosnowieckiego Dh. inż. Józef Karney, Z. O. Toruńskiego Dh. Dr. Józef Ciosłowski, Z. O. Warszawskiego Dh. Prezes Józef Karśnicki, Wileńskiego Dh. inż. Teofil Szopa, Włocławskiego Dh Brunon Szołowski.

Komisja Rewizyjna. Joanna Hersowa, Kazimierz Morawski, Wojciech Rudnicki, Mirosław Sawicki, Karol Woyzbun.

Naczelny Honorowy Sąd Harcerski. Michał Czajkowski, kap. Emil Jerzy Czerniawski, Ignacy Kozielewski, Helena Śliwowska, Marja Uklejska.

Związkowy Kapelan Harcerski. Ks. Dr. Jan Mauersberger.

Komisja Odznaczeń. Dr. T. Strumiłło, M. Czajkowski, Gen. J. Haller, ks. J. Mauersberger, Roman Bniński.

Komisja Prawa Harcerskiego. Przewodniczący Ignacy Kozielewski.

Komisja Kodyfikacyjna. Michał Czajkowski, Mirosław Sawicki, Janusz Rudnicki, Stanisław Sedlaczek.

Naczelnictwo Z. H. P. Przewodniczący Z. H. P. Dr. Strumiłło, Wice-Przewodniczący Z. H. P.; Gen. Aleksander Osiński, Stanisław Sedlaczek, Marja Wocalewska. Członkowie: Stanisława Czajkowska, Bohdan Domosławski, Adolf Heidrich, Helena Sakowiczówna, Ignacy Wołkowicz.

Sekretarjat Generalny. Sekretarz Gen. Ignacy Wołkowicz; Kierowniczka Kanc. Irena Szulcówna, kierownik Komisji Organizacyj. Muzeum Harc. Stanisław Łopatecki.

Dział Skarbowy: Skarbnik i Kierownik Działu Bohdan Domosławski, Zastępca Ewelina Strzyżewska, członek Wacław Niklewicz.

C. K. D. H.: Prezes Zarządu Antoni Czerwiński, członkowie: B. Domosławski, H. Karczewski, F. Śliwiński. Kierownik C. K. D. H. Czesław Uhma.

Główna Kwatera Żeńska: Naczeln. G. K. Ż. Helena Sakowiczówna, Sekretarka Wanda Sołtanówna, Kierown. Wydz. I Organiz. Józefina Łapińska, Kier. Wydz. II. Progr.—Władysława Martynowiczówna,—Kier Wydz. III Międzynar. — Janina Tworkowska, Kier. Wydz. IV. Zagr—Marja Szymańska, Kier. Wydz. V Obozów i Kolonij — Jadwiga Szletyńska, Kier. Wydz. VI. Wizyt. Marja Wocalewska. Kier. Wydz. VII. Pogot. Har. Marja Podhorska, Członkami czynnemi G. K. Ż. są ponad to dhny Zofja Wilczyńska i Helena Pleszczyńska.

Główna Kwatera Męska. Naczelnik i Kierownik Wydz. Org. — Adolf Heidrich, Przyboczny N. G. K. M. i p. o. Kier. Wydz. Admin. Zygmunt Byczyński, Kier. Wydz. Obozów — Tadeusz Maresz, p. o. Kier. Wydz. Wychowania Narodowego St. Sedlaczek, Kier. Wydz. Wychowania Fizycznego — Henryk Glass, Kier. Wydz. Zagr. Robert Daszkiewicz, Kier. Wydz. Przysp. Wojsk. Kpt. Tadeusz Kalusiński, Członk. czynnymi G. K. M. ponadto są druhowie: Ignacy Wołkowicz i Olgierd Grzymałowski.

Dział K. P. H. Kierowniczka Działu Stanisława Czajkowska, Sekretarka — Irena Chojnacka.

Dział St. Harc. — Kierownik Działu — vacat, sprawy St. Harc. prowadzi zastępczo dhna Wanda Prażmowska.

Dział Zagraniczny — ogólne kierownictwo Działu dh. Minister Dr. Karol Bertoni, Sekretarz do spraw zagranicznych—Tadeusz Sopoćko.

Dział Wydawnictw i Propagandy —Kierownik Działu—Lech Grabowski.

Wice-Przewodniczący Z. H. P. (—) *St. Sedlaczek.*

Sekretarz Generalny (—) *I. Wołkowicz.*

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 20. z dn. 2.VI 1924 r.

86. Na mocy uchwały Naczelnej Rady Harcerskiej z dnia 24 kwietnia 1924 r. zostali odznaczeni:

I. Odznaką Wdzięczności:

1. Ph. Jan Grabowski (Oddz. Wileński) za ofiarną, wzorową długotrwałą pracę na stanowisku sekretarza generalnego Z. H. P.

2. Czesław Jindra (Oddz. Poznański) za wybitny udział w zorganizowaniu Harcerstwa w Wielkopolsce.

3. Dyrektor Kazimierz Kulwieć (Oddz. Warszawski) za wieloletnią troskliwą opiekę nad drużynami na obczyźnie i w kraju.

4. X Biskup Sufragan Stanisław Łukomski (Oddz. Poznański) za wybitne zasługi dla rozwoju, Harcerstwa Wielkopolskiego w czasach niewoli.

5. O. Jacek Woroniecki (Oddz. Lubelski) za zasługi około rozwoju Harcerstwa zwłaszcza na terenie Oddziału Lubelskiego.

Odznaką za Zasługę:

1. Dyr. Mieczysław Asłanowicz (Oddz. Brzeski) za gorliwą opiekę nad drużynami w Siedlcach.

2. Min. Dr. Karol Bertoni (Koło Przyj. Działu Zagranicznego), za wydatną stałą pomoc Z. H. P. na terenie prac Działu Zagranicznego.

3. Ph. ks. Antoni Bogdański (Oddz. Włocławski) za wytrwałą, pełną ofiarności i poświęcenia pracę na terenie Oddziału Włocławskiego.

4. Ph. Robert Daszkiewicz (G. K. M.) za wytrwałą niezwykle sumienną i owocną pracę w Wydziale Zagranicznym G. K. M.

5. Ph. Kazimierz Grochowski (Oddz. Lubelski) za wytrwałą i sumienną pracę na terenie Oddziału Lubelskiego.

6. Ph. Adolf Heidrich (G. K. M.) za sumienną, wytrwałą i owocną pracę harcerską zwłaszcza na stanowisku Kierownika Wydziału Organizacyjnego G. K. M.

7. Dr. Józef Jakóbkiewicz (Władywostok) za zorganizowanie i kierownictwo Harcerstwa na Dalekim Wschodzie.

8. Helena Janczewska (Oddz. Brzeski) za wytrwałe i umiejętne prowadzenie Harcerstwa na Kresach.

9. Ph. Józef Janiczek (Oddz. Łódzki) za gorliwą pracę na terenie Oddziału Łódzkiego.

10. Ph. Wanda Jordanówna (Oddz. Górnośląski) za wytrwałą pracę na stanowisku Komendanta Chorągwi Górno-śląskiej M.

11. Wiktor Kluczewicz (Oddz. Sosnowiecki) za zasługi dla jedności Harcerstwa i wieloletnią pomoc Harcerstwu w Zagłębiu.

12. Ks. Dr. Łęgowski (Oddz. Toruński) za gorliwe propagowanie idei Harcerskiej na Pomorzu.

13 Teresa Hr. Łubieńska (Koło Przyjaciół Działu Zagr. Nacz.) za stałą bardzo wydatną pomoc Z. H. P. na terenie prac Działu Zagranicznego.

14. Wanda Opęchowska (Oddz. Warszawski) za niezwykle ofiarną pracę na terenie Oddziału Warszawskiego.

15. Ks. Kanonik Józef Prądzyński (Oddz. Poznański) za opiekę i poparcie Harcerstwa Wielkopolskiego zwłaszcza w czasach niewoli.

16. Józef Przedpełski (Oddz. Sosnowiecki) za stałą pomoc dla Harcerstwa zwłaszcza przez ufundowanie podstawy dla kursów Odziału Sosnowieckiego (Łękawa).

17. Mirosław Sawicki (Oddz. Warszawski) za wieloletnią i owocną pracę harcerską na Kresach (Humań) i w Warszawie.

18. Dh. Stanisław Sielecki (Oddz. Lwowski) za wytrwałą w szczególnie ciężkich warunkach prowadzoną pracę na Kresach (Kijów).

19. Adolf Skopowski (Oddz. Poznański) za wydatną pomoc w rozwoju Harcerstwa w Wielkopolsce.

20. Ph. Ks. Józef Sobczyński (Oddz. Sosnowiecki) za wieloletnią, sumienną pracę na terenie Oddziału Sosnowieckiego.

21. Dh. Wojewoda Wł. Sołtan (Oddz. Warszaw.) za umiejętną i wydatną pracę na stanowisku Kierownika Wydziału obozów Z. O. Warszawskiego.

22. Ph. Tadeusz Sopoćko (Dział Zagraniczny N. Z. H. P.) za ofiarną pracę w Dziale Zagranicznym Z. H. P.

23. D-rowa Zofja Stasińska (Oddz. Poznański) za wydatną pracę na stanowisku Skarbnika Zarządu Oddziału Poznańskiego.

24. Ph. Karol Stojanowski (Oddz. Lwowski) za długotrwałą owocną pracę na terenie Oddziału Lwowskiego.

25. Ph. Wiesława Szafranówna (Oddz. Poznański) za zasługi w szerzeniu Harcerstwa Żeńskiego w Wielkopolsce,

26. Edmund Szeliga — Soczyński (Ryga) za zasługi około rozwoju Harcerstwa na Łotwie.

27. Dh. X Dr. Gerard Szmyd (Oddz. Lwowski) za długotrwałą i pełną poświęcenia pracę dla Harcerstwa we Lwowie.

28. Irena Szulcówna (Kierown. Kancelarji N. Z. H. P.) za niezwykle sumienną i ofiarną pracę w biurze N. Z. H. P.

29. Ph. Michał Urbanek (Oddz. Toruński) za długoletnią owocną pracę na terenie Oddz. Lwowskiego, zwłaszcza na Pomorzu.

30. Ph. Mieczysław Wasilewski (Oddz. Poznański) za wieloletnią, ofiarną i owocną pracę na Rusi i Wielkopolsce.

31. Ph. Marjan Węcławski (Oddz. Poznański) za wybitne zasługi dla zorganizowania i rozwoju Harcerstwa w Wielkopolsce w czasach najtrudniejszych.

32. Marja Xiężopolska (Chorągiew Włocławska) za długoletnią ofiarną pracę na terenie Oddziału Włocławskiego.

33. Ph. X. Lech Ziemski (Oddz. Poznańki) za ofiarną i wytrwałą pracę dla rozwoju Harcerstwa w Wielkopolsce.

34. Ph. Oskar Żawrocki (Oddz. Warszawski) za wytrwałą, pełną oddania się pracę dla Harcerstwa na terenie drużyn Oddziału Warszawskiego.

Wice-Przewodniczący Z. H. P. (—) *St. Sedlaczek.*

Sekretarz Generalny Z. H. P. (—) *I. Wołkowicz.*

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 21 z dn. 3.VI.24 r.

87. 1. Budżet Z. H. P. na rok 1924 uchwalony przez IV Zjazd Walny Z. H. P.

Rozchód:

1. Pracownicy stali		
Centrala	20.100.—	
Prowincja	3.850.—	23.950.—
2. Wizytacje		1.440.—
3. Zjazdy i odprawy		400.—
4. Kancelarja i administracja		1.440.—
5. Wydawnictwa		3.000.—
6. Ognisko wyszkolenia		1.500.—
7. Prace działów programowych		750.—
8. Nadzwyczajne, różne, nieprzew:		
a. organizacja zlotu	2.000.—	
b. nieprzewidziane	1.000.—	3.000.—
9. Propaganda		500.—
Zł.		35.980.—

Przychód:

1. Składki członk. czynnych od 500 osób po 2 złote	1.000.—
2. Pogłówne młodzieży 40.000 po 24 grosze	9.600.—
3. Opłaty Z. O. od 17 przeciętnie po 100 zł.	1.700.—
4. Od C. K. D. H. 200 miesięcznie	3.600.—
niedobór	20.080.—
Zł.	35.980.—

2. Rozdział niedoboru Z. H. P. za rok 1924.

IV. zjazd Walny Z. H. P. uchwalił:

„Poleca się Naczelnictwu niedobór budżetowy za rok 1924 w sumie 20.080 złotych rozdzielić na Zarządy Oddziałów proporcjonalnie do ilości młodzieży.

Sposób pokrycia niedoboru przez poszczególne Z. O. pozostawia się ich uznaniu, przypominając o celowości wyzyskania w tym kierunku Tygodnia Harcerskiego".

W wykonaniu tej uchwały Naczelnictwo podaje do wiadomości i wykonania poniższy rozdział niedoboru:

Oddział	Chorągiew Żeńska Harcerek **)	Chorągiew Męska Harcerzy **)	Razem w Oddziale młodzieży	Niedobór Z. H. P. przypadający do pokrycia przez Oddział w Złotych ***)
Białystok	550	700	1.250	537,50
Brześć	780	1.400	2.180	937,40
Katowice	1.330	1.700	3.030	1.302,90
Kielce	440	800	1.240	533,20
Kraków	760	2.500	3.260	1.401,80
Lwów	2.120	2.600	4.720	2.029,60
Lublin	1.300	2.300	3.600	1.548,—
Łódź	1.500	2.600	4.100	1.763,—
Łuck	380	650	1.030	442,90
Płock		700	700	301,—
Poznań	1.800	2.800	4.600	1.978,—
Radom	860	1.000	1.860	799,80
Sosnowiec	760	1.200	1.960	842,80
Toruń*)	600	1.400	2.000	860,—
Warszawa	2.440	5.600	8.840	3.457,20
Wilno	430	550	980	421,40
Włocławek	660	1.500	2.160	928,80
Razem	16.710	30.000	46.710	20.085,30

*) Oddział Toruński niema na razie Komendy Chorągwi Żeńskiej; istnieją tam 3 hufce samodzielne ż. w Toruniu, Grudziądzu i Wejherowie.

**) Dane zaokrąglone.

***) Przypada 43 groszy na głowę.

Uwaga: Instrukcja w sprawie Tygodnia Harcerskiego patrz № 4 „Wiadomości Urzędowych z r. 1923 str. 28 i n.

Od sumiennego i szybkiego wnoszenia opłat należnych Zarządom Oddziałów i Naczelnictwu oraz sum na pokrycie niedoboru zależy sprawność i ciągłość pracy kierowniczych władz Związku.

(—) *Ignacy Wołkowicz*
Sekretarz Generalny.

(—) *B. Domosławski.*
Skarbnik.

(—) *St. Sedlaczek*
Wice-Przewodniczący.

ROZKAZ N. Z. H. P. P. 22 Z dn. 4.VI

88. **I. Zachowanie się harcerzy i harcerek w czasie Mszy Św.** 1. Drużyna przychodzi do kościoła lub przed ołtarz polowy na 5 minut przed rozpoczęciem nabożeństwa: głowy odkryte, kapelusze (czapki), w lewem ręku. Po przybyciu przed ołtarz wszyscy równocześnie klękają na 1/2 minuty, poczem, powstają i stoją w postawie *„spocznij"*, nie oglądając się na strony, wzrok skierowany przed siebie, cisza bewzględna.

2. W czasie Mszy Św. *stoją* w postawie *spocznij* z wyjątkiem:

I. Klęczą: 1. W czasie Ministrantury (modl. u stóp ołtarza). 2. a) w kościele — od Sanctus do Komunji Św. b) w polu — od Sanctus do Podniesienia — i na Komunję Św. 3. na Błogosławieństwo.

II. Stoją na Baczność na Ewangelję.

3. Klękać należy w kościele na obu kolanach, w polu na prawem.

4. Po dokończonem nabożeństwie i odejściu księdza od ołtarza, klękają wszyscy na 1/2 minuty i w ciszy, za drużynowym wychodzą. Jeżeli kościół jest przepełniony najlepiej dać cichy rozkaz „wtył zwrot" ku wyjściu.

5. Klęka się, wstaje, staje na „baczność", wraca do spocznij bez rozkazu, za drużynowym lub — na większych zbiórkach — za najstarszym służbą instruktorem.

6. Pożądane jest, aby w czasie Mszy Św. cichej wszyscy odmawiali półgłosem po polsku: „Spowiedź powszechną" w czasie Ministratury; „Wierzę w Boga" — w czasie Credo, „Ojcze Nasz" — w cz. Pater Noster. Drużyna powinna umieć śpiewać kilka pieśni kościelnych.

7. Sztandar. Chorąży nie zdejmuje nakrycia głowy, nie klęka, stoi cały czas na Baczność. Po przyjściu przed ołtarz i przy odejściem chorąży pochyla sztandar na wprost, a później zręcznym ruchem robi sztandarem zwroty, w prawo i lewo, poczem podnosi sztandar w górę—i stoi na swem miejscu względnie wychodzi.

Na Podniesienie, Komunję Św. i Błogosławieństwo sztandar pochyla się, chorąży skłania ku przodowi.

Asysta przy sztandarze nakrycie głowy zdejmuje, klęczy jak wszyscy, — zresztą stoi cały czas na „Baczność".

II. Modlitwa poranna w obozie. W 10 minut po wstaniu zbierają się wszyscy przy kapliczce (ołtarzyku); (można dać sygnał trąbką). Drużynowy odmawia „Ojcze Nasz" i „Zdrowaś", poczem chwila skupienia (postanowienia na dzień dzisiejszy). Wszyscy śpiewają „Kiedy ranne" lub inną pieśń odpowiednią.

III. Modlitwa wieczorna w obozie. Na sygnał „modlitwa" — chwila skupienia: co dziś dobrego zrobiłem i zrobiliśmy, co jutro lepiej można zrobić; następnie za drużynowym wszyscy stają dookoła ogniska lub przed ołtarzykiem, klękają społem, drużynowy odmawia „Ojcze Nasz", „Zdrowaś", „Wieczny odpoczynek" za dusze tych, co odeszli na wieczną wartę. Następnie wstają wszyscy i śpiewają. „Wszystkie nasze dzienne sprawy", lub inną pieśń poczem rozchodzą się.

III. Drużyny żeńskie obowiązuje tylko część I, z tem, że kleczą na obu kolanach i oczywiście nie zdejmują nakrycia głowy.

(Na podstawie projektów ks. F. Szczerbickiego, A. Bogdańskiego, J. Sobczyńskiego opracowała G. K. M.)

Wice-Przewodniczący Z. H. P. *St. Sedlaczek*
Związ. Kapelan Harcerski *Ks. Jan Mauersberger*

ROZKAZ GŁÓWNEJ KWATERY ŻEŃSKIEJ L. 1 z dnia 1.VI 1924 ROKU.

89. **I. Zlot.** 1. Komenda Żeńskiego Obozu Zlotowego: Komendę żeńskiego obozu zlotowego obejmuje Dhna Olga Małkowska.

2. Teren żeńskiego obozu zlotowego — Świder — stacja kolejowa na linji Warszawa — Dęblin. Dojazd — koleją z dworca Wschodniego i Gdańskiego, albo kolejką wązkotorową ze stacji Most na Pradze.

3. Ze względu na konieczność przygotowania sobie mieszkania, druhny powinny przyjeżdżać na zlot 3 lipca rano lub przed południem. Na tydzień przed przybyciem druhen (27.VI) każda Chorągiew wyśle do Warszawy kwatermistrzynie w celu poczynienia przygotowań do obozu danej Chorągwi — Kwatermistrzynie zgłoszą się w Głównej Kwaterze do referentek Chorągwi.

4. Druhny przyjeżdżają na Zlot z pełnem wyekwipowaniem polowem — oprócz namiotów należy przywieźć ze sobą płachty namiotowe, po dwie na każdą kuchnię w celu ochrony przed deszczem. Od komitetu Zlotowego drużyny otrzymają jedynie tę pomoc, jaka jest wyraźnie wymieniona w karcie przyjęcia.

5. W skład Komendy obozu każdej Chorągwi winny wchodzić: Komendantka, oboźna, gospodyni, sanitarjuszka, kwatermistrzyni, komendantka wart, komendantka zawodów.

6. Zawody. Klasyfikacja sprawności: Kategorje Sprawności ułożone są według stopnia ich użyteczności społecznej — znaczenia wychowawczego — oraz zależnie od trudności technicznych przy ich zdobyciu.

Kategorja I. — Zawiera sprawności o charakterze społecznym — trudniejsze sprawności z zakresu wyćwiczenia harcerskiego i sportu — oraz wyrobienia praktycznego:

I. Służba ambulasowa — pielęgniarka, samarytanka, higjenistka, opiekunka dzieci, opiekunka niemowląt, sprawności wojskowej służby pomocniczej, (sanitarna, oświatowa, łączności, gospodarcza, wartownicza) ratowniczka wodna, pożarniczka, pływaczka, gimnastyczka, wioślarska, żeglarka, — narciarka. Sprawności: strzelca, jedźca, szermierza, obozowniczka, pionierka, terenoznawczyni, krajoznawczyni, wskazidroga, tropicielka, elektrotechniczka, rolniczka, krawczyni, kucharka.

Kategorja II. — Sprawność: drukarza-introligatora, fotografa, biuralisty, szewca, stolarza, stenografa, zabawkarza, zegarmistrza, szwaczka, praczka, mleczarka, piekarka, maszynistka, hodowczyni drobiu, przyjaciółka zwierząt, hodowczyni gołębi, pszczelarka, zielarka, sadowniczka, warzywniczka, tłomaczka, miłośniczka gier, mistrzyni do wszystkiego, człowiek leśny, tropicielka, kolarka, łyżwiarka, astronomka, zdobniczka, hodowczyni królików, zwierzoznawczyni, ptakoznawczyni, owadoznawczyni, roślinoznawczyni, grzybiarka, tancerka, śpiewaczka, trębaczka, grajek, hafciarka, kwiaciarka, kapeluszniczka, roboty włóczkowe, sznurkarka, cukierniczka.

90. **II. Kursy i Konferencje.** 1) V. Kurs harcerski dla nauczycielek: odbędzie się w czasie od 12 do 27 lipca, prawdopodobnie w Kozienicach (stacja kolejowa Bąkowiec za Dęblinem). Opłata za Kurs wynosi 40 złotych. Bliższych informacji udziela G. K. Ż.

2. Główna Kwatera Ż. w roku bieżącym wyższego kursu instruktorskiego nie urządza., — natomiast w połowie sierpnia odbędzie się w Pieninach, obóz roboczy pod kierownictwem Dhny Olgi Małkowskiej. Bliższych informacji udziela G. K. Ż. i dhna Olga Małkowska. — Zakopane — Janówek.

3. IV. Konferencja programowa instruktorek Z. H. P. odbędzie się — zgodnie z uchwałą Komisji Żeńskiej Walnego Zjazdu w Warszawie 7 i 8 września r. b. Program obejmie rewizję prób organizacyjnych.

4. Kurs przysposobienia harcerek do wojskowej służby pomocniczej. — zaczyna się 1 lipca r. b. Instruktorki potrzebne na zlocie, mogą otrzymać pozwolenie na przyjazd 10 lipca r. b., po zwróceniu się w tej sprawie do Dhny Marji Podhorskiej, Komendantki Kursu.

Naczelniczka G.K. Ż. (—) *H. Sakowiczówna.*

Sekretarka G. K. Ż. (—) *Wanda Sołtanówna.*

KRONIKA.

Wykształcenie starszyzny w Ameryce (Boy Scouts of America). Na konferencji komendantów okręgowych (executives) w Blue Bidge, N. Karolina, latem 1923 roku, uchwalono następujące wymagania od skautowych komendantów okręgowych:

I. Ukończenie Collegium lub Szkoły Normalnej (nieco więcej niż gimnazjum).

II. Odbycie specjalnych studjów w zakresie: historji i filozofji, psychologji młodzieży i społecznej, anatomji, fizjologji człowieka, higjeny i ratownictwa, socjologji, wychowania moralnego, w. fizycznego; administracji i rachunkowości, organizacji pracy, publicznego przemawiania.

III. Przejście specjalnego kursu skautowego. Kurs dzieli się na 4 działy, po 50 godzin, razem 200 godzin zajęć.

1) Dział organizacyjny. Znaczenie skautingu w obecnych warunkach, zasady wychowania skautowego, kwestja wolnego czasu młodzieży, prawo i przyrzeczenie skautowe jako czynniki kształcące, obowiązki kierownicze skautmistrza: osoba skautmistrza, charakter, kwalifikacje; rozkład czasu skautmistrza; piecza nad młodzieżą, procesy, jakim podlega młodzież. Organizacja okręgu, pozyskiwanie opiekunów i drużynowych; jak założyć drużynę, kontakt z Główną Kwaterą, zależność skautmistrzów od Głównej Kwatery. Stosunek do innych organizacyj, stosunek do Kościoła, szkoły, Władz, Biuro okręgowej komendy, finanse okr. kom. i jak zebrać fundusze. Narodowa Konstytucja skautowa (statut i regulamin), lokalne konstytucje skautowe, skauting międzynarodowy.

2) Dział administracyjny. Co nazywamy kształceniem charakteru. Program komendy okręgowej, nadzór nad pracą miejscową, program i metody komitetu zakładania drużyn, sposób działania komitetu, kierowanie Okręgową Radą Wykonawczą, okręgowy program obozowy, program użyteczności narodowej i publicznej, metoda propagandy kształcącej, wyćwiczenie skautowej komisji egzaminacyjnej, zebrania i posiedzenia komisji egzaminacyjnej, wydawnictwa skautowe Boy Scouts of America, biblioteka okręgowa — czytanie odpoczynkowe, zwyczaj czytania, komisja dostaw skautowych, ogólny system regestracji kontrolnej, nowe poglądy socjalne i wychowacze, dotyczące programu okręgowego, kwestja wychowania religijnego, komendant okręgowy i jego religja, czego żądają drużynowi od kom. okręgowego, pozyskiwanie komitetów drużyn, zasady kierowania ludźmi, wystąpienia publiczne, żywotność organizacji skautowej, ocena wyników.

3) Dział obozowania i skautowania. Zarys programu obozowego okręgu, jak utworzyć komitet obozowania, czynności komitetu, typ obozów, wybór miejsca na obóz, zasady i charakterystyka obozu skautowego pozwolenie i odpowiedzialność obozowania, obóz z punktu widzenia chłopca a dorosłego, propaganda obozowania, kierownictwo obozu, kwatery i wyprawa, warunki sanitarne, aprowizacja, program skautowy, administracja i finanse, bezpieczeństwo, apteka, sport, wolny czas w obozie, gry skautowe, wycieczki i gry przyrodnicze, o namiotach i ekwipunku, pakowanie i przewóz, narzędzia potrzebne w obozie, ognisko obozowe, pieśni i ceremonje, nocne skautowanie, pionierka i rzemiosła, kąpiel, pływanie, bezpieczeństwo kąpieli, gawędy obozowe, astronomja skautowa, religja w obozie, obóz w deszczową pogodę, dzienne inspekcje obozowe, wyrabianie instruktorów w obozie, bibljoteka obozowa, skauting morski w obozie.

4) Dział wyrobienia Instruktorskiego wychowawcze zadanie skautmistrza, metoda rozwijania prawa i przyrzeczenia, system zastępowy, zależność „biszkoptów", formacje zastępów, metoda nauki węzłów, zebranie zastępu — hasło, nowa piosenka, gry skautowe (na powietrzu), gry domowe towarzyskie, użycie kompasu, laska skautowa i jej użycie, nauka sygnalizacji, gry sygnalizacyjne, tropienie i podchodzenie, użycie noża i siekiery etc. zakładanie i rozpalanie ogniska, pomiary i robienie szkiców, raporty i kroniki wycieczek, nauka ratownictwa, transport rannych (chorych), gotowanie skautowe, metoda prób skautowych, śpiewy patroli i drużyny, przedstawienie, pokazy drużyny, życiowe zadanie skauta, praca starszych skautów, studja starszych zastępów, układanie programów, zbiórki drużyny, inicjatywa zastępów, statystyka drużyny i współzawodnictwo zastępów, finanse drużyny, propaganda dobrych uczynków, wskazówki wycieczkowe, izba drużyny, skautmistrz w izbie, publiczne funkcje drużyny, skautmistrz, chłopiec i dom rodzicielski, sprawności.

Prócz strony teorytycznej urządza kurs, wycieczki, zwiedza obozy, wystawy etc., wizytuje drużyny i stara się specjalnie lepiej zbliżyć do życia samych skautów. [Dz. Zagr.]

Harcerstwo polskie w Brazylji a Z.H.P. Podajemy tutaj urywek z listu Komendy Głównej Związku Polskich Towarzystw Sportowo-Wychowawczych w Brazylji (do którego należą również i drużyny harcerskie). „Za zadanie nasze uważamy nietylko organizowanie młodzieży w drużyny harcerskie i oddziały junackie, ale pragniemy aby ruch objął całą młodzież polską w Brazylji.

Do tego zmierzały uchwały naszego Zjazdu i to jest jedynie słuszny program ze względu na sprawę narodową emigracji brazylijskiej i ze względu jeszcze na to, że wogóle młodzież nasza jest tutaj nieliczna, a zagrożona akcją wynarodowienia bardzo poważnie.

Siłą rzeczy wszystkie troski społeczno-wychowawcze które przyjmują na siebie liczne organizacje młodzież

w kraju — tutaj sama jedna Komenda Główna musi wziąść na siebie.

W ciężkiej tej pracy Wy jedni z organizacji w kraju stoicie od początku na stanowisku szczerze życzliwem i prawdziwie braterskiem. Bądźcie też pewni, że w szeregach tej cichej, a dzielnej braci polskiej pod zwrotnikiem, — macie zapewnioną ogromną wdzięczność i szacunek. Wydaje nam się, że Wasza akcja korespondencyjna, przesyłanie czasopism i książek i ten bezcenny duch życzliwości — jest jednym wielkim Dobrym Uczynkiem dla wspólnej wszechświatowej idei braterstwa skautowego i wielką zasługą dla sprawy Polskiej, o której tak często zapominają powojenni Polacy."

Łużyckie pismo sokole. Młoda organizacja sokołów łużyckich, której przedstawicieli będziemy mieli możność gościć na naszym harcerskim Zlocie Narodowym przystąpiła do wydawania własnego pisma. Ponieważ na samych Łużycach znalezienie dostatecznej liczby prenumeratorów dla utrzymania się tego pisma nie jest możliwe (cały naród Łużycki będący ostatnim szczątkiem potężnych niegdyś szczepów połabskich, i zamieszkały w Brandenburgji i Saksonji liczy zaledwie 200,000 głów), bratnia młodzież polska proszoną jest o zaabonowanie pewnej liczby egzemplarzy. Pismo nazywa się „Sokolskie Listy" i jest dla Polaka zrozumiałe (język łatycki przypomina trochę kaszubszczyznę i język Łużycki). Wychodzi co miesiąc. Wyszły już trzy numery. Cena egzemplarza 5 złotych groszy. Należy przesyłać pieniądze za kilka conajmniej miesięcy naprzód, dodając pieniądze na opłacenie przez redakcję znaczków pocztowych. Adres redakcji: Budziszyn (Bautzen in Sachsen, Niemcy), Lauengraben 2 m.

W sprawie wycieczek na Pomorze. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego podaje do wiadomości, że nie może się zajmować dostarczaniem i wyszukiwaniem lokalów i kwater na pomieszczenie wycieczek szkolnych i kolonij letnich, ani pośredniczyć w dostarczaniu noclegów i żywności. To też wszelkie odnośne prośby, skierowane do kuratorjum pozostaną bez odpowiedzi. Kuratorjum radzi się zwracać w sprawie uzyskania lokali szkolnych bezpośrednio do Rad szkolnych miejscowych.

Skauci francuscy a Jamboree w Kopenhadze. Ostatni „Eclaireur Unioniste" podaje dokładne instrukcje, dotyczące wyjazdu francuskiej delegacji i gości, wyjeżdżających na Jamboree. Jest tam dokładna data odejścia specjalnie wynajętego okrętu, ścisła informacja o kartach podróży, nawet wskazówki dotyczące wyekwipowania osobistego uczestników wyprawy, mającego być ujednostajnionem i bardzo szczegółowo obmyślonym dla umożliwienia osiągnięcia sukcesu w konkursie wyekwipowania i t. d. Czy aby w porównaniu do przygotowań wątłej organizacji skautowej francuskiej przygotowania czynione przez mającej o wiele większe aspiracje Z. H. P. nie są zbyt ospałe?

Kto z gości zagranicznych przyjedzie na zlot? Definitywnie zadeklarowali swój przyjazd Anglicy, Austryjacy, Czesi, Duńczycy, i Łotysze. Prawdopodbny lecz jeszcze niepewny jest przyjazd Francuzów, Jugosłowian, Łużyczan, węgrów i innych.

„Reduta" w Nowogródku. Zespół „Reduty" warszawskiej, o wyjeździe którego na Kresy pisaliśmy w swoim czasie, odegrał na górze zamkowej w Nowogródku utwór p. t. „Wielkanoc". Za scenę i dekorację służyły ruiny zamku Radziwiłłów, oświetlone pochodniami i beczkami ze smołą. Na przedstawieniu, które wywarło silne wrażenie, obecnych było przeszło 3000 widzów.

Bezinteresowność uczonych. W czasach dzisiejszych ogólnego biadania nad rozprzężeniem etycznem, pogoni za zyskiem niemałą pociechą dla ludzi troskających się o przyszłość społeczeństwa i ludzkości stanowią wybitne przejawy altruizmu. Warto o nich wiedzieć i pamiętać; uczeni-altruiści to są prawdziwi pionierzy ludzkości, skauci-harcerze w najlepszem tych słów znaczeniu.

Z dumą i radością wymienić tu możemy znakomitą, sławną na świat cały rodaczkę naszą *Marję Skłodowską-Curie.* Okrycie radu, fakt epokowego znaczenia dla nauki, było równocześnie ogromnem dobrodziejstwem dla cierpiących — i stało się źródłem wielkich zarobków ludzi stosujących rad do różnych celów, przedewszystkiem w leczeniu raka. Skłodowska-Curie, która całe życie poświęciła badaniom nad radem—odkrycie swoje oddała ludzkości zupełnie bezinteresownie, co więcej: otrzymane dary i nagrody przeznaczała na dalszą pracę naukową, utrzymując siebie i rodzinę i kształcąc córki z skromnej pensji profesora Sorbony.

Dokoła niej zajmujący się wykorzystaniem jej odkrycia robili fortuny. Curie-Skłodowska pozostała zawsze skromną beziteresowną uczoną. Parlament Francji uczcił naszą rodaczkę i okazał jej wdzęczność uchwalając jednogłośnie dożywotnią rentę.

Drugi przykład — to dwaj uczeni kanadyjscy *Best* i *Bauling*, którzy w zakładzie fizjologicznym prof. Mac Leoda w Torento dokonali w r. 1921 po kilku latach mozolnych wysiłków odkrycia, mającego obok znaczenia dla nauki ogromną doniosłość dla chorych na cukrzycę.

Alkoholizacja dzieci szkół powszechnych. Jedynym z licznych niepomyślnych objawów w naszem życiu społecznem, które przyniosła nam wojna jest znaczny wzrost alkoholizmu w Polsce. Użycie alkoholu rozpowszechniło się w rozmiarach wprost zastraszających nawet wśród młodzieży i dzieci. Pismo „Gmina" z dnia 10 maja b. r. podaje wyniki ankiety, dokonanej śród 2500 dzieci ze szkół powszechnych w wieku od 7 do 16 lat włącznie. Ankieta ta wykazała, że zaledwie $13^1/_2\%$ dziatwy nie zna alkoholu wcale, 50,4% używa go rzadko i w małych ilościach, 24% używa go dość często i wreszcie 7,6% alkoholizuje się systematycznie, niejednokrotnie nawet w stanie pijanym przychodząc do szkoły. Cyfry te są groźnem memento dla całej wogóle przyszłości naszego narodu. Walka z alkoholizmem jest u nas jednem z najpilniejszych zadań społecznych.

Ciekawym dla ogółu harcerskiego będzie podany w tymże numerze „Gminy" wynik badań nad skutecznością walki z tym alkoholizmem. Okazuje się, że najlepszemi rezultatami w tym kierunku może się poszczycić harcerstwo, oraz duchowieństwo, które zwłaszcza przyczynia się do zwalczenia alkoholizmu u młodzieży biorąc, od niej obietnicę abstynencji przed przystąpieniem przez nią do pierwszej komunji.

Wycieczka Centralnego Związku Młodzieży Wiejskiej. Z okazji Zjazdu Walnego delegatów Kół Młodzieży z całej Rzeczypospolitej który się odbędzie w Lublinie w dn. 22 i 23 czerwca zaraz po Zjeździe t. j. 24 czerwca wyrusza wycieczka do Lwowa, Kałusza i Borysławia.

OGŁOSZENIE

Walne Zgromadzenie Udziałowców

Spółdzielni Harcerskiej z udz. odpowiedzialnością w Krakowie odbędzie się dnia 29 czerwca b. r. o godzinie 10-ej w Krakowie, pl. Jabłonowskich 19. z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie protokułu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
3. Sprawozdanie zarządu z czynności za rok 1923.
4. Sprawozdanie komisji rewizyjnej i wniosek o udzielenie absolutorjum zarządowi,
5. Wnioski co do rozdziału zysków.
6. Wybór komisji rewizyjnej.
7. Zmiana statutu.
8. Wnioski i interpelacje członków.

Kraków, dnia 6 czerwca 1924 r.

Prezes:
Miecz. Walczak mp.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Stanisława SEDLACZKA. Warszawa, Al. Ujazdowska 37—12. Telefon 266-85.
Redaktor: Stanisław SEDLACZEK. Sekretarz Redakcji: Lech GRABOWSKI.
Nakład i Administracja: Warszawa, Traugutta 2, Centralna Komisja Dostaw Harcerskich, tel. 145-54; Konto P. K. O. 536.

Tłoczono w Drukarni p. f. „LECH", Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Koszykowa № 33. Telefon № 403-66.